
Evropští studenti odmítají školné

Evropští studenti odmítají školné

Evropští studenti odmítají školné

Stovky britských studentů v uplynulém týdnu pochodovaly centrem Londýna, aby daly najevo nesouhlas se zvyšováním školného na univerzitách, které nedlouho předtím schválili poslanci Dolní sněmovny.

Podobné protesty probíhaly v posledních týdnech také ve Francii a v Německu. V podrobnostech se reformní plány v každé zemi liší, jeden problém je společný: univerzitám chybějí peníze. Školné, které zatím ve Francii či v Německu neznají, je zřejmě nejpříjemnější možnost, jak je získat.

"Posun směrem k privatizaci veřejných služeb, včetně vzdělávání, je zřetelný v mnoha evropských zemích," řekl listu New York Times Mandy Telford, který stojí v čele asociace britských studentů, která organizovala protesty.

Churavějším školám proto pomohou studenti, ale až poté, co vystudují.

O jiné variantě, obvyklé ve Spojených státech - získávání zakázek od soukromého sektoru - se spíše jen hovoří.

Evropským vládám se zatím nejeví vhodnou možností ani plošné zvýšení daní.

Studenti by nicméně tuto variantu uvítali. "Samozřejmě vnímáme krizi ve financování škol," uvedl Telford. "Studenti by na ni ale neměli doplácet, lepší by bylo zvýšení daní," dodal.

S tím britský návrh nepočítá. Od roku 2006 se mají zvýšit poplatky za studium ze současných 1200 liber přibližně na trojnásobek. Norma se ještě do sněmovny vrátí.

Protestující britští studenti namítají, že státu zaplatí za vzdělání vyššími odvody. Podle vlády by se nemělo školné platit okamžitě, ale až po ukončení studií. Splácet by se začalo v době, kdy bude absolvent vydělávat přes 15 tisíc liber ročně.

Studenti ovšem hodlají v protestech pokračovat, na 25. února naplánovali velkou stávku na univerzitách po celé Británii.

Ministr školství Alan Johnson naznačil, že nehodlá ve svém návrhu nic měnit. V tom má podporu premiéra Tonyho Blaira, který školnému opakovaně vyjádřil podporu.

Podstata problému je prostá: před čtyřiceti lety navštěvovalo vysoké školy pět procent Britů, nyní je to přibližně čtyřicet procent. V roce 2010 by měl vysokou školu navštěvovat každý druhý Brit do třiceti let. Financování vysokých škol mělo opačný průběh: obnos v přepočtu na jednoho studenta se snížil na polovinu.

Univerzity proto vládní návrh vítají, přestože jej pokládají za nedostatečný. "Ať už výživné či nikoli, pokud jste hladoví, příslib potravy jistě oceníte," shrnul návrh rektorů k projednávanému zákonu týdeník Economist.

Představitelé studentských svazů se nicméně obávají, že přísnější pravidla odradí od studia mnohé nadané zájemce. "Znamená to, že mnozí chudší studenti budou odříznuti od vzdělání, které potřebují," soudí Chris Piper, který studuje londýnskou univerzitu a stojí v čele největšího studentského svazu.

V Německu a Francii se zatím nemusí vysokoškolští studenti obávat: podmínkou studia bude stále ukončené středoškolské vzdělání. Pouhá debata o možném zavedení školného na nejprestižnějších univerzitách už ale dokázala studenty z obou zemí rozhořčit.

"Domníváme se, že vysokoškolské studium by mělo zůstat otevřené pro každého zájemce," řekl deníku Le Monde Raphael Chambon, pařížský student historie. "Vzdělání by mělo zůstat veřejnou službou."

Studentští představitelé rovněž argumentují, že školné odradí zahraniční studenty, takže v konečném účtu se příjmy škol nezvýší. "Brzy se zřejmě porozhlédnu po nějaké levnější škole," citovala agentura Reuters čínského studenta, který nechce platit vyšší poplatky za londýnská studia informatiky.